

**Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
17 грудня 2021 року, м. Тернопіль**

Нині найефективнішим у процесі управління та контролю дебіторської заборгованості є надання боржникам знижки за зменшення строку погашення, оскільки це сприяє створенню стимулу для оплати рахунків у встановлені терміни. У нашій країні цей метод ще не отримав широкого застосування на підприємствах, але досвід зарубіжних країн доводить, що він ефективний і прибутковий. Щодо управління кредиторською заборгованістю можна стверджувати, що цей процес є важливим аспектом фінансового менеджменту та контролю на підприємстві, оскільки кредит є основою сучасної економіки.

Список використаних джерел:

1. Гуня В. О. Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств. Економічний простір. 2014. № 19. С. 124–131.
2. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за 2020 р. рік. Статистичний щорічник. URL: https://sme.gov.ua/wpcontent/uploads/2020/12/2_State_Statistics_Service_of_Ukraine_Activity_of_entities_2019.pdf
3. Лучко М. Р., Патряк О. Т. Система внутрішнього контролю в процесі управління корпоративними правами: ієрархічний підхід. Інвестиції: практика і досвід. 2017. № 6. С.31–35

Тетяна УГЛЯР

магістр

кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет

Зоряна ЛИТВИН

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

АУДИТ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

Звіт про фінансовий стан є однією із форм фінансової звітності, тому аудит показників даного звіту здійснюється у відповідності до концепції й методики аудиту історичної фінансової інформації. Відповідно до Міжнародного стандарту 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до міжнародних стандартів аудиту» мета аудиту полягає у підвищенні ступеня довіри визначених користувачів до фінансової звітності. Це досягається через висловлення аудитором думки про те, чи складена фінансова звітність, в тому числі й Звіт про фінансовий стан, у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування, а також чи надає фінансова звітність правдиву та неупереджену інформацію відповідно до концептуальної основи. А тому аудитор перед початком проведення аудиту Звіту про фінансовий стан, повинен визначити такі базові для себе питання:

- яку концептуальну основу підприємство використовує для формування показників Звіту про фінансовий стан;
- основні критерії, які необхідно використовувати для формування показників Звіту про фінансовий стан.

Обрану концептуальну основу щодо укладання показників Звіту про фінансовий стан підприємство повинне відобразити у корпоративних документах та обліковій політиці. Зокрема, вітчизняне законодавство дозволяє обрати одну з двох методик ведення фінансового обліку та формування звітних показників:

- 1) використовуючи правила, зафіксовані національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
- 2) використовуючи приписи міжнародних стандартів фінансової звітності.

У відповідності до обраної концептуальної основи будуть різнитися і критерії ведення обліку та формування показників Звіту про фінансовий стан. До критеріїв формування показників Звіту про фінансовий стан можуть відноситися: критерії визнання активів, критерії відображення об'єктів обліку (необоротних, оборотних активів, забезпечень й ін.) у відокремлених статтях Звіту про фінансовий стан, критерії класифікації об'єктів обліку, критерії оцінки активів, зобов'язань і багато інших. Спеціально розроблені критерії визначаються для конкретного завдання та узгоджуються з метою завдання, наприклад надання супутніх послуг, пов'язаних із оцінкою аудитором фінансового стану підприємства. У цьому випадку доцільно аудитору приділити особливу увагу встановленим на підприємстві критеріям обліку окремих об'єктів і формування звітних показників, оцінити об'єктивність, доцільність та відповідність спеціально розроблених критеріїв чинному законодавству, особливостям діяльності підприємства та іншим факторам (особливостям ринкового середовища, політики держави, економічним параметрам, що склалися у суспільстві тощо).

Під час проведення аудиту Звіту про фінансовий стан загальні цілі аудитора такі:

- отримати обґрунтовану впевненість у тому, що Звіт про фінансовий стан у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства чи помилки, надаючи в такий спосіб аудитору можливість висловити думку, чи складений фінансовий звіт у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування;
- надати звіт про достовірність показників Звіту про фінансовий стан і повідомити інформацію, як цього вимагають Міжнародні стандарти аудиту, відповідно до результатів, отриманих аудитором.

Основним завданням аудиту Звіту про фінансовий стан є оцінка виявлених викривлень, які мають місце в процесі узагальнення інформації у системі фінансово обліку про факти господарської діяльності підприємства стосовно активів, капіталу й зобов'язань, а також визначення суттєвості таких викривлень. В практиці звітування може виникати два типи викривлень – ненавмисні помилки та перекручення, зумовлені неухважністю укладача облікової інформації (облікового працівника), його недостатньою кваліфікацією, необізнаністю із вимогами, методикою обліку фактів господарської діяльності; а також навмисні дії у вигляді шахрайства, які здійснюють зацікавлені у збагаченні недобросовісним способом особи. Вирізняють два типи навмисних викривлень, які аудитору необхідно ідентифікувати та оцінити: викривлення, які є наслідком неправдивої фінансової звітності, та викривлення, які є наслідком незаконного привласнення активів.

Аудитор повинен ідентифікувати факти, які свідчать про помилки та шахрайства, а також оцінити величину ідентифікованих викривлень у Звіті про фінансовий стан. Для цього йому слід використати професійне судження, застосувати аудиторські процедури та розрахувати суттєвість оцінених у процесі аудиту викривлень облікової інформації про факти господарської діяльності, які стосуються окремих об'єктів аудиту (активів, капіталу, зобов'язань). Такі завдання, окрім збору доказів, проведення безпосередньої аудиторської перевірки, вимагають застосування аналітичних процедур, серед яких доволі актуальними є розрахунки елементарних коефіцієнтів економічного аналізу – аналізу питомої ваги

окремого об'єкта аудиту, якому слід надати особливої уваги в процесі перевірки, серед загальної сукупності однорідних об'єктів (наприклад, питомої ваги інвестиційної нерухомості, яка оцінена за справедливою вартістю, серед усієї сукупності основних засобів або необоротних активів, або ж питомої ваги вартості готової продукції (щодо достовірності якої є сумніви у аудитора) у загальній вартості оборотних активів тощо); співвідношення вартості окремого об'єкта аудиту до результативних показників (наприклад, прибутку).

Марія ШЕСТЕРНЯК

кандидат економічних наук
доцент кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет

Інна ФЕДЧИШИН

студентка 4 курсу
кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
Тернопіль, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ АУДИТОРА

Роль аудиторів у сучасному суспільстві вкрай важлива, особливо в умовах реформування аудиторської діяльності та запровадження європейського досвіду та практики, адже фігурує об'єктивна потреба підтримувати в громадській думці вагомість та довіру до професії аудитора. Для підтримки високих моральних якостей та професійної відповідальності аудиторів є необхідність дотримання професійної етики в процесі надання аудиторських послуг. Етика професійної поведінки аудиторів визначає моральні цінності, які затверджує в своєму середовищі аудиторська спільнота, готова захистити їх від усіх можливих недотримань і порушень.

Слово «аудит» у перекладі з латинської означає «слухати» або «слухач», тому важливість цієї дефініції демонструє нам особливу довіру у взаємовідносинах з клієнтами та означає уважність і зацікавленість у їх справах. Суть аудиту полягає в перевірці фінансової звітності, первинних документів, правильності ведення бухгалтерського обліку та іншої інформації, пов'язаної з фінансово-господарською діяльністю підприємства, а також вираженні думки аудитора щодо її достовірності за всіма основними аспектами щодо відповідності законодавству та чинним нормативно-правовим актам України.

Як помічник і захисник клієнта, аудитор зобов'язаний захищати його інтереси. Але це не означає, що аудитор за будь-яких обставин повинен погоджуватися з його думкою, адже іноді клієнт може вчинити протиправні дії і допустити відхилення від встановлених законодавчих правил і нормативів. У цьому випадку аудитор повинен своєчасно попередити замовників про протиправність і можливі негативні наслідки їх дій.

Основні професійні та етичні принципи, пов'язані з аудитом, включають: чесність, об'єктивність, професійну компетентність, конфіденційність та професійну поведінку.

Аудитори повинні дотримуватися Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів, який розробили професійні аудиторські організації. Міжнародним кодексом